

# Spis treści

|                                                                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Wykaz stosowanych skrótów                                                                                                            | 5   |
| Wstęp                                                                                                                                | 7   |
| Wprowadzenie                                                                                                                         | 13  |
| 1. Geografia historyczna w badaniach regionalnych                                                                                    | 13  |
| 2. Metoda kartograficznego przedstawiania zjawisk historycznych                                                                      | 20  |
| 3. Najstarsze źródła kartograficzne dotyczące Śląska                                                                                 | 22  |
| ROZDZIAŁ I. Rozwój kartografii historycznej Śląska od jej początków do roku 1918                                                     | 29  |
| 1. Śląsk w niemieckiej tematycznej kartografii historycznej w latach 1780–1916                                                       | 29  |
| 2. Zmiany obrazu przeszłości Śląska w niemieckiej kartografii atlasowej na tle jej rozwoju w XIX wieku                               | 35  |
| 3. Początki polskiej kartografii historycznej i jej stosunek do Śląska w okresie zaborów                                             | 41  |
| ROZDZIAŁ II. Śląsk w polskiej i niemieckiej kartografii historycznej w latach 1918–1945                                              | 48  |
| 1. Obraz przeszłości Śląska w kartografii kwestii górnośląskiej lat 1918–1922                                                        | 48  |
| 2. Kartografia historyczna Śląska w Republice Weimarskiej i III Rzeszy                                                               | 55  |
| 2.1. Kartografia tematyczna Śląska w niemieckiej historiografii międzywojennej                                                       | 55  |
| 2.2. Śląsk w niemieckich atlasach ogólnohistorycznych okresu narodowego socjalizmu (1933–1945)                                       | 58  |
| 2.3. Treści historyczne w tematycznych i ogólnogeograficznych atlasach Śląska                                                        | 60  |
| 2.4. Pierwszy regionalny naukowy atlas historyczny Śląska wydany w 1933 roku przez Historische Kommission für Schlesien we Wrocławiu | 63  |
| 3. Śląsk w polskiej kartografii historycznej okresu międzywojennego                                                                  | 68  |
| 3.1. Kartograficzny obraz dziejów Śląska w historiografii polskiej i w atlasach naukowych                                            | 68  |
| 3.2. Kartografia popularna i szkolna                                                                                                 | 71  |
| ROZDZIAŁ III. Śląsk w dorobku kartografii historycznej Polski Ludowej (1944–1989)                                                    | 74  |
| 1. Śląsk w kartografii szkolnej i popularnej PRL (atlasy i mapy ściennie)                                                            | 74  |
| 2. Kartograficzny obraz dziejów Śląska w historiografii Polski Ludowej                                                               | 79  |
| 3. Historyczne atlasy naukowe o funkcji badawczej                                                                                    | 85  |
| ROZDZIAŁ IV. Kontynuacja niemieckich badań nad kartograficznym obrazem przeszłości Śląska po II wojnie światowej                     | 91  |
| 1. Śląsk w niemieckich atlasach historycznych po 1945 roku                                                                           | 91  |
| 1.1. Popularne atlasy historyczne kontynuowane w Niemczech Zachodnich                                                                | 91  |
| 1.2. Powszechne atlasy historyczne opublikowane w RFN i NRD w latach 1949–1989                                                       | 93  |
| 1.3. Treści śląskie w tematycznych niemieckich atlasach historycznych wydanych po II wojnie światowej                                | 101 |
| 2. Kartograficzny obraz Śląska w powojennej historiografii niemieckiej                                                               | 108 |
| ROZDZIAŁ V. Kartografia historyczna Śląska w Austrii, Czechach i innych krajach                                                      | 118 |
| 1. Śląsk w austriackiej kartografii historycznej                                                                                     | 118 |
| 2. Śląsk w czeskiej kartografii historycznej                                                                                         | 120 |
| 3. Obecność Śląska w kartografiach historycznych innych krajów europejskich                                                          | 123 |
| Zakończenie                                                                                                                          | 125 |
| Zusammenfassung                                                                                                                      | 127 |
| Wykaz źródeł i literatury                                                                                                            | 128 |
| Spis rycin                                                                                                                           | 144 |
| Album rycin                                                                                                                          | 145 |
| Indeks nazwisk                                                                                                                       | 183 |